Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Prawa ofiar – w poszczególnych państwach

Irlandia Północna

Zgodnie z prawem **ofierze przestępstwa** przysługują szczególne prawa przed rozpoczęciem postępowania sądowego (rozprawy), w trakcie postępowania oraz po jego zakończeniu. Istnieje również możliwość skorzystania z różnych form wsparcia pomocy i uzyskania uprawnienia do dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną przestępstwem.

Postępowanie karne w Irlandii Północnej rozpoczyna się dochodzeniem, w toku którego policja zbiera dowody. Po zakończeniu dochodzenia przez policję sprawa zostaje skierowana do prokuratury. Prokurator bada, czy zebrane przeciwko podejrzanemu dowody wystarczą do tego, aby go skazać, i czy oskarżenie podejrzanego jest uzasadnione ze względu na interes publiczny. Jeżeli prokurator postanowi odstąpić od oskarżenia, sprawa zostaje umorzona. W przeciwnym razie prokurator przygotowuje akta sprawy oraz wnosi oskarżenie do sądu. Podejrzany zostaje powiadomiony o postanowieniu prokuratora niezależnie od jego treści, a w przypadku gdy sprawa zostanie skierowana do sądu, zostaje powiadomiony o terminie rozprawy.

Sprawy o lżejsze przestępstwa rozpoznają sądy pokoju (*magistrates' courts*). Sprawy o cięższe przestępstwa (jak zgwałcenie lub rozbój) rozpoznaje Sąd Koronny (*Crown Court*) z udziałem ławy przysięgłych. W skład ławy przysięgłych wchodzi 12 osób wybranych losowo z rejestru wyborców, które śledzą postępowanie dowodowe na rozprawie i wydają rozstrzygnięcie co do winy oskarżonego. W trakcie rozprawy sędzia rozstrzyga w kwestiach prawnych, takich jak dopuszczalność poszczególnych dowodów. Na końcu rozprawy, jeżeli ława przysięgłych uzna oskarżonego za winnego, sędzia orzeka wobec niego karę przewidzianą za dane przestępstwo w ustawie.

Aby uzyskać potrzebne informacje, należy kliknąć na poniższe linki.

1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa
2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu
3 - Moje prawa po zakończeniu procesu
4 - Odszkodowanie
5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przestępstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przestępstwie?

Ofiara przestępstwa jest uprawniona do otrzymania informacji na piśmie na temat jej uprawnień w ramach systemu sądownictwa karnego, takich jak „ulotka informacyjna dla ofiar przestępstw" lub szczegółowe wskazanie strony internetowej zawierającej takie informacje.

W zależności od rodzaju przestępstwa, sytuacji osobistej ofiary przestępstwa lub znaczenia informacji dla konkretnego etapu postępowania przygotowawczego lub postępowania głównego ofiara przestępstwa musi podczas pierwszego kontaktu z policją otrzymać informacje dotyczące następujących kwestii:

miejsca i sposobu uzyskania porady lub wsparcia, w tym dostępu do wsparcia medycznego, wszelkiego wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego) oraz zakwaterowania zastępczego;

procedury składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz dane osoby, z którą należy się kontaktować w przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących sprawy;

sposobu ubiegania się o kompensatę;

dostępnych rozwiązań, jeżeli ofiara przestępstwa przebywa poza granicami Irlandii Północnej;

dostępności tłumaczenia ustnego i pisemnego;

sposobu wniesienia skargi na podmiot świadczący usługi;

dostępności usług w dziedzinie sprawiedliwości naprawczej;

sposobu uzyskania zwrotu kosztów poniesionych w przypadku udziału w postępowaniu karnym w charakterze świadka.

Ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przestępstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Ofiara przestępstwa ma prawo do skorzystania z usług wymienionych w karcie dotyczącej ofiar przestępstw, jeżeli przestępstwo popełniono w Irlandii Północnej lub jeżeli usługi są związane z postępowaniem karnym toczącym się w Irlandii Północnej. [1]

[1] *Uprawnienie do otrzymania kompensaty od Służb ds. Kompensaty (Compensation Services) może zależeć od miejsca zamieszkania lub obywatelstwa, chyba że wnioskodawca zostanie ostatecznie uznany za ofiarę przestępstwa handlu ludźmi lub otrzyma azyl, ochronę uzupełniającą lub tymczasowe zezwolenie na pobyt.*

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji:
pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa zawierającego podstawowe informacje o tym przestępstwie. Pisemne potwierdzenie może mieć formę pisma, zawiadomienia elektronicznego, takiego jak wiadomość e-mail lub wiadomość tekstowa, lub może zostać sporządzone odręcznie. Ofiara przestępstwa może się również zwrócić o niewydawanie takiego potwierdzenia. Jeżeli policja uzna, że wysłanie pisemnego potwierdzenia może być niebezpieczne dla ofiary przestępstwa (np. w sprawach dotyczących przemocy domowej), może uwzględnić jej wniosek o niewysyłanie potwierdzenia;
jednoznacznego wyjaśnienia, czego ofiara przestępstwa może oczekiwać od systemu sądownictwa karnego w przypadku złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub skontaktowania się z daną osobą jako ofiarą przestępstwa w toku postępowania przygotowawczego;
oceny, czy potrzebuje wsparcia, a jeżeli tak – jakiego rodzaju pomocy lub wsparcia może potrzebować. Pomoże to w ustaleniu, czy dana osoba należy do jednej z trzech kategorii ofiar przestępstw, które mogą potrzebować większego wsparcia, oraz czy i w jakim zakresie może korzystać ze środków szczególnych. Służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw mogą dokonać bardziej szczegółowej oceny w imieniu policji;
informacji na piśmie na temat tego, czego ofiara przestępstwa może oczekiwać od systemu sądownictwa karnego, takich jak „ulotka informacyjna dla ofiar przestępstw" albo szczegółowego wskazania strony internetowej zawierającej takie informacje – najszybciej jak to możliwe, ale nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub skontaktowania się z daną osobą jako ofiarą przestępstwa w toku postępowania przygotowawczego;
pouczenia o częstotliwości otrzymywania informacji o postępach w sprawie po rozmowie z policją;
uzasadnienia – bez zbędnej zwłoki – postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania;
informacji o umorzeniu postępowania i nieprzedstawieniu zarzutów żadnej osobie oraz uzasadnienia takiego postanowienia.
Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji informacji na temat służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw, w tym ich danych kontaktowych, aby móc uzyskać wsparcie w dowolnym momencie.
Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji oraz do uzyskania stosownych wyjaśnień bez zbędnej zwłoki, począwszy od dnia, w którym podejrzany:
został aresztowany;
został przesłuchany po uprzednim pouczeniu o prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania;
został zwolniony bez przedstawienia mu zarzutów;
został zwolniony za poręczeniem majątkowym lub warunki zwolnienia zmieniły się lub zostało ono uchylone.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa /dochodzenia lub w czasie procesu)?

Jeżeli ofiara przestępstwa nie rozumie języka angielskiego lub nie mówi w tym języku, ma prawo zwrócić się o tłumaczenie ustne na język, który rozumie:
w przypadku składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa [1]
w przypadku przesłuchania przez policję; oraz
w przypadku składania zeznań jako świadek.
Jeżeli ofiara przestępstwa nie rozumie języka angielskiego lub nie mówi w tym języku, ma prawo zwrócić się o tłumaczenie pisemne następujących informacji:
pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;
odpisu istotnych części dokumentu, jeżeli do celów przesłuchania lub postępowania sądowego niezbędne jest zapoznanie się z określonym dokumentem, którego treść została ujawniona ofierze przestępstwa;
pouczenia o terminie, godzinie i miejscu rozprawy; oraz
wyniku postępowania karnego – jeżeli ofiara przestępstwa ma prawo go otrzymać na podstawie omawianego kodeksu – oraz co najmniej skróconego uzasadnienia orzeczenia, o ile jest dostępne.
[1] Ofiara przestępstwa ma prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w języku, który rozumie, lub korzystając z niezbędnego wsparcia językowego, jeśli nie posługuje się językiem angielskim.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje, oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Zgodnie z kartą dotyczącą ofiar przestępstw podmioty świadczące usługi muszą komunikować się z ofiarami przestępstw, posługując się prostym i przystępnym językiem oraz podejmując odpowiednie środki (np. korzystając z metody EasyRead, alfabetu Braille'a lub z usług zarejestrowanego pośrednika (ang. *Registered Intermediary*)), aby pomóc ofierze przestępstwa w zrozumieniu przekazywanych treści i umożliwieniu jej bycia zrozumianą. Rozważając odpowiednie środki, podmioty świadczące usługi muszą uwzględnić wszelkie istotne cechy osobowe, które mogą wpłynąć na zdolność ofiary przestępstwa do komunikacji.
Dostępne są różnorodne ulotki informacyjne – w różnych formatach – napisane prostym językiem.

Usługi wsparcia dla ofiar przestępstw

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

W pkt 76 karty dotyczącej ofiar przestępstw przewidziano prawo ofiar przestępstw do korzystania z usług służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw, niezależnie od tego, czy złożyły one na policji zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Zakres stosowania karty obejmuje organizacje Victim Support NI oraz NSPCC Young Witness Service. Jeżeli chodzi o Krajowe Towarzystwo Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci (National Society for the Prevention of Cruelty to Children, NSPCC), uprawnienia mają zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy dziecko lub małoletni mają zeznawać przed sądem. Inne usługi wsparcia NSPCC, takie jak telefon zaufania dla dzieci, mogą być dostępne poza zakresem stosowania karty.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Policja wyjaśni ofierze przestępstwa, że automatycznie przekaże jej dane służbom udzielającym wsparcia ofiarom przestępstw po złożeniu przez nią zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Ofiara przestępstwa ma prawo zwrócić się do policji o nieprzekazywanie jej danych służbom udzielającym wsparcia ofiarom przestępstw.

Jak chroni się moją prywatność?

Jeżeli zgodnie z kartą dotyczącą ofiar przestępstw podmioty świadczące usługi są zobowiązane do udostępnienia informacji, muszą one dokonać tej czynności skutecznie, przy jednoczesnym wywiązaniu się z obowiązków określonych w ustawie z 1998 r. o ochronie danych oraz w innych odpowiednich przepisach.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie, ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Środki ochrony osobistej – jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakie rodzaje ochrony są dostępne?

Jeżeli ofiara przestępstwa składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa podmiotowi świadczącemu usługi, podmiot ten musi zapewnić przeprowadzenie indywidualnej oceny ofiary przestępstwa, aby ustalić, czy wymaga ona szczególnej ochrony, oraz stwierdzić, czy i w jakim zakresie ofiara przestępstwa skorzystałaby z poszczególnych środków ochrony lub ze środków szczególnych w toku przesłuchania lub w toku składania zeznań.
Charakter oceny będzie zależał od wszystkich okoliczności, w tym wagi przestępstwa i stopnia szkody bezsprzecznie wyrządzonej ofierze przestępstwa. Ocena musi uwzględniać cechy osobiste ofiary przestępstwa, jej poglądy oraz charakter i okoliczności przestępstwa.
Jeżeli w następstwie indywidualnej oceny podmiot świadczący usługi uzna, że ofiara przestępstwa wymaga szczególnej ochrony oraz że skorzystałaby ze szczególnych środków ochrony w toku przesłuchania, podmiot ten musi również zapewnić, z zastrzeżeniem ograniczeń operacyjnych i technicznych:
w miarę możliwości prowadzenie wszystkich przesłuchań ofiary przestępstwa przez tę samą osobę, chyba że zagrażałoby to prawidłowości prowadzonego postępowania;
prowadzenie przesłuchań – w razie konieczności – w pomieszczeniach przeznaczonych lub przystosowanych do tego celu;
prowadzenie przesłuchań przez wyszkolonych w tym celu specjalistów lub za ich pośrednictwem; oraz
możliwość przeprowadzenia przesłuchania ofiary przestępstwa przez osobę tej samej płci w sprawach dotyczących przemocy seksualnej, przemocy ze względu na płeć lub przemocy domowej. Wszelkie tego rodzaju wnioski należy w miarę możliwości uwzględnić, chyba że zagrażałoby to prawidłowości prowadzonego postępowania.
W mało prawdopodobnym przypadku ucieczki podejrzanego policja – powziąwszy wiadomość o ucieczce lub otrzymawszy informację o ucieczce przekazaną przez zakład karny – w miarę możliwości powiadomi ofiary przestępstwa o takiej ucieczce oraz o wszelkich środkach zastosowanych w celu zapewnienia ochrony ofierze przestępstwa, jeżeli uznaje się, iż grozi jej poważne niebezpieczeństwo ze strony podejrzanego.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Jeżeli ofiara przestępstwa składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa podmiotowi świadczącemu usługi, podmiot ten musi zapewnić przeprowadzenie indywidualnej oceny sytuacji i stanu ofiary przestępstwa, aby ustalić, czy wymaga ona szczególnej ochrony. W większości przypadków organem tym będzie policja.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Wszystkie ofiary przestępstwa mają prawo do tego, aby policja dokonała oceny ich sprawy w celu ustalenia wszelkich potrzeb lub wymaganego wsparcia, w tym czy i w jakim zakresie mogą one skorzystać ze środków szczególnych. Długość i przebieg takiej oceny zależy od powagi przestępstwa oraz od indywidualnych potrzeb ofiary przestępstwa. W ocenie zostaną uwzględnione cechy osobiste ofiary przestępstwa, charakter i okoliczności przestępstwa oraz poglądy ofiary przestępstwa. Im więcej informacji ofiara przestępstwa jest w stanie przekazać podczas oceny, tym bardziej poziom wsparcia dostosowany będzie do jej indywidualnych potrzeb.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Wszystkie ofiary przestępstwa mają prawo do tego, aby policja dokonała oceny ich sprawy w celu ustalenia wszelkich potrzeb lub wymaganego wsparcia, w tym czy i w jakim zakresie mogą one skorzystać ze środków szczególnych. Długość i przebieg takiej oceny zależy od ciężaru przestępstwa oraz od indywidualnych potrzeb ofiary przestępstwa. W ocenie zostaną uwzględnione cechy osobiste ofiary przestępstwa, charakter i okoliczności przestępstwa oraz poglądy ofiary przestępstwa. Im więcej informacji ofiara przestępstwa jest w stanie przekazać podczas oceny, tym bardziej poziom wsparcia dostosowany będzie do jej indywidualnych potrzeb.

Jakie środki ochrony są dostępne dla osób najbardziej potrzebujących szczególnego traktowania?

Ofiara przestępstwa może uzyskać większe uprawnienia na podstawie karty dotyczącej ofiar przestępstw jako ofiara wymagająca szczególnego traktowania [1], jeżeli na jakość zeznań mogą wpłynąć następujące czynniki:
zaburzenia psychiczne;
trudności w uczeniu się lub trudności z komunikacją;
zaburzenie neurologiczne; lub
niepełnosprawność.
[1] Sąd rozstrzyga, czy dana osoba kwalifikuje się do skorzystania ze środków szczególnych, na podstawie kryteriów wymienionych w art. 4 zarządzenia z 1999 r. o dowodach w sprawach karnych (w Irlandii Północnej).

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Ofiara przestępstwa może uzyskać większe uprawnienia na podstawie karty dotyczącej ofiar przestępstw jako ofiara wymagająca szczególnego traktowania [1], jeżeli w chwili przestępstwa nie ukończyła 18. roku życia. Uprawnienia takie obejmują możliwość skorzystania ze środków szczególnych podczas składania zeznań przed sądem.
[1] Sąd rozstrzyga, czy dana osoba kwalifikuje się do skorzystania ze środków szczególnych, na podstawie kryteriów wymienionych w art. 4 zarządzenia z 1999 r. o dowodach w sprawach karnych (w Irlandii Północnej).

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

Bliscy krewni zmarłego są uprawnieni do skorzystania z usług na podstawie karty dotyczącej ofiar przestępstw jako ofiary najcięższego przestępstwa.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Rzecznik rodzinny ofiar przestępstw, które są niepełnosprawne lub które odniosły tak poważne obrażenia w wyniku przestępstwa, że nie są w stanie się komunikować

Jeżeli ofiara przestępstwa jest niepełnosprawna lub odniosła tak poważne obrażenia w wyniku przestępstwa, że nie jest w stanie się komunikować, wówczas ofiara lub jej bliscy krewni mają prawo wyznaczyć rzecznika rodzinnego, który będzie pełnił rolę pośrednika w celu skorzystania przez nich z usług przysługujących na podstawie karty dotyczącej ofiar przestępstw.

Rodzic lub opiekun ofiary przestępstwa, która nie ukończyła 18. roku życia

W przypadku ofiary przestępstwa, która nie ukończyła 18. roku życia, co do zasady jej rodzic lub opiekun jest uprawniony do skorzystania z usług przysługujących na podstawie karty dotyczącej ofiar przestępstw. [1]
[1] Chyba że w sprawie rodzica lub opiekuna ofiary przestępstwa prowadzone jest postępowanie bądź policja przedstawiła im zarzuty w związku z przestępstwem lub jeśli zgodnie z uzasadnioną opinią zaangażowanego podmiotu świadczącego usługi skorzystanie z takich usług przez rodzica lub opiekuna nie leży w najlepszym interesie ofiary przestępstwa.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Jakie są warunki korzystania z mediacji? Czy będę bezpieczny/bezpieczna podczas mediacji?

Celem sprawiedliwości naprawczej jest pomoc w naprawieniu szkody (w tym krzywdy psychicznej i emocjonalnej) wyrządzonej przestępstwem. Uczestnictwo we wszystkich sesjach realizujących koncepcję sprawiedliwości naprawczej jest w pełni dobrowolne – udział w nich jest nieobowiązkowy, a ofierze przestępstwa towarzyszy przeszkolony mediator. Sesje realizujące koncepcję sprawiedliwości naprawczej mogą obejmować bezpośredni i pośredni kontakt ofiary przestępstwa ze sprawcą. Może on mieć formę pisemną, ustną lub formę faktycznego spotkania. Obydwie strony mogą się wypowiedzieć na temat przebiegu zdarzenia i wyjaśnić, jaki wpływ wywarło na nie przestępstwo. Wcześniej właściwy organ zapewnia ofierze przestępstwa odpowiednie przygotowanie, aby upewnić się, że czuje się ona bezpiecznie.

Zastosowane zostaną odpowiednie środki, aby upewnić się, że wszystko, na co zgadza się ofiara przestępstwa, jest bezpieczne; przeszkolony mediator będzie zawsze obecny na każdym spotkaniu ofiary przestępstwa ze sprawcą. Jeżeli sprawca przyznał się do winy i pragnie uczestniczyć w spotkaniu lub skontaktować się z ofiarą przestępstwa, ofiara przestępstwa może mieć okazję, aby wyjaśnić, w jaki sposób wpłynął na nią czyn popełniony przez sprawcę. Ofiara przestępstwa może wówczas zdecydować się na przyjęcie przeprosin lub uzgodnić, jakie działanie musi podjąć sprawca w celu naprawienia wyrządzonej szkody.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Ministerstwo Sprawiedliwości przedłożyło Zgromadzeniu Irlandii Północnej kartę dotyczącą ofiar przestępstw na mocy art. 31 ust. 2 ustawy z 2015 r. o wymiarze sprawiedliwości w Irlandii Północnej.

W karcie dotyczącej ofiar przestępstw wymieniono usługi, które mają być świadczone na rzecz ofiar przestępstw w Irlandii Północnej przez główne podmioty wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych oraz przez inne organizacje pełniące stosowne funkcje. Organizacje te określa się mianem „podmiotów świadczących usługi" (*service providers*).

Uprawnienia określone w karcie dotyczącej ofiar przestępstw mają zastosowanie do wszystkich ofiar przestępstw, niezależnie od ich statusu pobytowego.

Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

W pierwszej kolejności należy złożyć na policji zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Można to zrobić na kilka sposobów:

w nagłych przypadkach: w nagłych przypadkach należy zadzwonić pod numer telefonu 999 lub 18000 w przypadku użytkowników telefonów tekstowych. Za nagłe przypadki uznaje się sytuację, w której ofiara przestępstwa odniosła poważne obrażenia, lub sytuację, w której czyn jest właśnie popełniany, a podejrzani nadal przebywają na miejscu zdarzenia;

usługa przesyłania wiadomości SMS w nagłych przypadkach: policja zarządza systemem przesyłania wiadomości SMS w nagłych przypadkach, aby ułatwić osobom z określonymi niepełnosprawnościami skontaktowanie się z policją. Usługa oferowana w ramach tego systemu zapewnia również policji możliwość zwracania się o wsparcie do straży pożarnej i pogotowia ratunkowego. Usługa ta jest dostępna wyłącznie dla wcześniej zarejestrowanych użytkowników, którzy wypełnili formularz zgłoszeniowy (dodatkowe informacje na temat formularza zgłoszeniowego można uzyskać na stronie internetowej policji http://www.psni.police.uk/);

w przypadkach innych niż nagłe: jeżeli dane zdarzenie nie ma nagłego charakteru, należy zadzwonić pod numer telefonu 101;

przestępstwa z nienawiści: jeżeli dane zdarzenie nie ma nagłego charakteru, należy zadzwonić pod numer telefonu 101, po czym nacisnąć klawisz 2 na aparacie telefonicznym.

Te formy składania zawiadomień o popełnieniu przestępstwa stanowią uzupełnienie innych metod składania zawiadomień o popełnieniu przestępstwa opisanych w tej sekcji. Są to:

złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę trzecią: jeżeli ofiara przestępstwa nie chce lub nie może złożyć zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa samodzielnie, takie zawiadomienie może złożyć za nią inna osoba, np. członek rodziny lub organizacja wolontariacka. W takiej sytuacji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składa osoba trzecia. Ofiara przestępstwa bierze jednak udział w dalszych etapach postępowania przygotowawczego;

złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na lokalnym komisariacie policji: jeżeli dane zdarzenie nie ma pilnego charakteru, ofiara przestępstwa może również złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na lokalnym komisariacie policji w godzinach jego otwarcia.

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można również złożyć w następujący sposób:

Crimestoppers: jeżeli ofiara przestępstwa nie chce ujawniać swojego imienia i nazwiska, może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa anonimowo, dzwoniąc na bezpłatną infolinię Crimestoppers pod numer 0 800 555 111. Służba ta działa niezależnie od policji;

zgłoszenie zdarzenia, do którego doszło w porcie morskim lub porcie lotniczym: jeżeli do danego zdarzenia doszło na terenie portu lotniczego Belfast-International lub portu morskiego w Belfaście, należy skontaktować się z policją portu lotniczego Belfast-International pod numerem telefonu 028 9448 4400 (numer wewnętrzny 4412) lub pod numerem telefonu komórkowego 077 1081 9183 lub z policją portu morskiego w Belfaście pod numerem telefonu 028 9055 3000. Jeżeli na terenie wspomnianego portu lotniczego lub portu morskiego doszło do poważnego zdarzenia, takiego jak zabójstwo, akt terrorystyczny lub zbrojna napaść, o wystąpieniu takiego zdarzenia można również poinformować Służbę Policyjną Irlandii Północnej. Odpowiedzialność za prowadzenie postępowań w sprawie incydentów w porcie lotniczym Belfast-City spoczywa na Służbie Policyjnej Irlandii Północnej, z którą można skontaktować się pod wskazanymi powyżej numerami telefonu;

Policyjny Rzecznik Praw Obywatelskich: w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa przez funkcjonariusza policji należy przekazać zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa Policyjnemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, który zbada daną sprawę i może zarekomendować Dyrektorowi Urzędu Prokuratury (Director of Public Prosecutions) wszczęcie postępowania karnego.

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji oraz do uzyskania stosownych wyjaśnień bez zbędnej zwłoki, licząc od dnia, w którym podejrzany:

został aresztowany;

został przesłuchany po uprzednim pouczeniu o prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania;

został zwolniony bez przedstawienia mu zarzutów;

został zwolniony za poręczeniem majątkowym lub warunki zwolnienia zmieniły się lub zostało ono uchylone.

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji niezwłocznie po ich uzyskaniu przez policję:
informacje o terminie, godzinie i miejscu pierwszej rozprawy sądowej;
jeżeli sprawca zostaje zwolniony za poręczeniem majątkowym w celu stawienia się przed sądem, informacje o wszelkich warunkach takiego zwolnienia oraz o ich zmianie.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach?

Ofiary przestępstw i świadkowie nie są stronami postępowania karnego, dlatego też nie są uprawnieni do uzyskania pomocy prawnej w Irlandii Północnej.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach?

Jeżeli ofiara przestępstwa zostanie wezwana do złożenia zeznań przed sądem, może się to dla niej wiązać z koniecznością poniesienia określonych kosztów, takich jak koszy podróży. Ofiara przestępstwa może wystąpić o zwrot tych kosztów. Wniosek o zwrot kosztów należy wnieść w wyznaczonym terminie; zastosowanie mają standardowe stawki kosztów podróży i kosztów utrzymania, a także maksymalne dzienne stawki utraconych zarobków. W przypadku złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na policji nie przewidziano możliwości wystąpienia o zwrot kosztów.
Szczegółowe informacje o warunkach, jakie należy spełnić, by ubiegać się o zwrot kosztów od prokuratury (Public Prosecution Service), oraz o ustanowionych w tym zakresie stawkach można uzyskać pod adresem http://www.ppsni.gov.uk/Publications-7873.html

Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Jeżeli prokuratura odmówiła wszczęcia postępowania w danej sprawie, a ofiara przestępstwa nie zgadza się z tym postanowieniem, ma prawo wnieść zażalenie na to postanowienie do prokuratury.
Prawo zaskarżenia postanowienia prokuratury o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje niezależnie od rodzaju popełnionego przestępstwa lub instancji, w której sprawa mogłaby zostać rozpoznana. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania zostało wydane przez Dyrektora Urzędu Prokuratury (Director of Public Prosecutions) i nie można się w związku z tym od niego odwołać do organu wyższego szczebla, wówczas zażalenie można wnieść do Dyrektora Urzędu Prokuratury. Dalsze szczegółowe informacje na temat prawa do wniesienia środka odwoławczego oraz przebiegu postępowania odwoławczego można uzyskać pod adresem http://www.ppsni.gov.uk/

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Osoba, która posiada jakieś informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym?

Na potrzeby karty dotyczącej ofiar przestępstw termin „ofiara przestępstwa” oznacza:
osobę, która poniosła szkodę, w tym szkodę fizyczną, psychiczną, emocjonalną lub materialną, bezpośrednio w następstwie przestępstwa;
bliskiego krewnego osoby, która zmarła bezpośrednio w następstwie przestępstwa.
Osoba, która posiada informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony. Osoba, która posiada informacje na temat innych osób zaangażowanych w sprawę, może zostać wezwana do złożenia zeznań, zazwyczaj jako świadek obrony. W każdym z tych przypadków zeznania składane przez świadka mogą okazać się kluczowe dla skazania albo uniewinnienia oskarżonego.

Czy mogę wybrać swoją rolę? Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

W karcie dotyczącej ofiar przestępstw wskazano prawa ofiar. Kartę można znaleźć tutaj: https://www.garda.ie/en/victim-services/garda-victim-service/victim-charter-2020.pdf
Osoba, która była świadkiem przestępstwa, ale nie jest ofiarą przestępstwa, może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez służby wymienione w karcie dotyczącej świadków. Kartę można znaleźć tutaj: https://www.justice-ni.gov.uk/publications/witness-charter

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Osoba, która posiada informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony. Osoba, która posiada informacje na temat innych osób zaangażowanych w sprawę, może zostać wezwana do złożenia zeznań, zazwyczaj jako świadek obrony.
Ofiara przestępstwa może złożyć osobiste oświadczenie ofiary przestępstwa, wyjaśniając, własnymi słowami, jaki wpływ (fizyczny, emocjonalny, finansowy lub inny) miało na nią przestępstwo. Oświadczenie to różni się od oświadczenia świadka o przebiegu zdarzenia, które zawiera informacje o tym, co świadek widział lub słyszał.
Ofierze przestępstwa zapewnia się możliwość sporządzenia osobistego oświadczenia po podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania przeciwko domniemanemu sprawcy przestępstwa.
Dzięki osobistemu oświadczeniu ofiara przestępstwa może przedstawić swój punkt widzenia w toku postępowania karnego. Ofiara przestępstwa nie powinna jednak formułować opinii na temat oskarżonego, jakichkolwiek innych faktycznych lub domniemanych przestępstw ani jakichkolwiek kar, które jej zdaniem powinny zostać nałożone na sprawcę. Opinie takie nie są dopuszczalne w postępowaniu sądowym. Przed przekazaniem oświadczenia sędziemu prokurator może usunąć z niego wszelkie informacje, które nie powinny były się w nim znaleźć.
Osobiste oświadczenie ofiary przestępstwa zostanie wykorzystane w sądzie, jeżeli oskarżony zostanie uznany za winnego zarzucanych mu czynów lub przyzna się do winy. Prawo do zapoznania się z treścią osobistego oświadczenia ofiary przestępstwa przysługuje prokuratorowi, oskarżonemu, jego pełnomocnikowi procesowemu i sędziemu. W przypadku skazania sprawcy w związku z popełnieniem przestępstwa sąd przy wydawaniu wyroku ma obowiązek uwzględnić stosowne informacje zawarte w osobistym oświadczeniu ofiary przestępstwa. W niektórych przypadkach uwzględnienie treści oświadczenia może okazać się niemożliwe – dotyczy to np. sytuacji, w której sądy wydają rozstrzygnięcie w danej sprawie bardzo szybko, np. w przypadku przyznania się oskarżonego do winy na wczesnym etapie postępowania lub rozstrzygnięcia sprawy na pierwszej rozprawie.

Jakie informacje uzyskam w czasie procesu?

Ofiara przestępstwa ma prawo do:
niezwłocznego otrzymania informacji na temat wyniku każdej rozprawy dotyczącej zwolnienia za poręczeniem majątkowym (informacji o istotnych okolicznościach zwolnienia za poręczeniem majątkowym oraz wszelkich istotnych zmianach tych warunków) wraz z uzasadnieniem;
otrzymania informacji o terminie, miejscu i wyniku każdej rozprawy sądowej przeprowadzonej w sprawie od odpowiedniego Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom (Victim and Witness Care Unit);
otrzymania informacji o wydaniu nakazu aresztowania podejrzanego oraz o wyniku przesłuchania podejrzanego w przypadku jego ponownego aresztowania. Jeżeli podejrzany zostaje ponownie aresztowany po wydaniu nakazu aresztowania, zazwyczaj zostanie wtedy doprowadzony do sądu;
jeżeli podejrzany nie przyznaje się do winy – omówienia wszelkich swoich potrzeb z przedstawicielami Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom oraz, w stosownych przypadkach, otrzymania skierowania do odpowiedniej grupy lub agencji udzielającej wsparcia.
Świadek składający zeznania w toku rozprawy ma prawo do:
zwrócenia się do pracowników sądu o udzielenie zgody na wejście do gmachu sądu innym wejściem niż wejście, z którego korzysta podejrzany oraz członkowie jego rodziny i znajomi;
w przypadkach, w których jest to możliwe, spotkania się z prokuratorem w celu zadania mu pytań o przebieg postępowania sądowego. Prokurator w miarę możliwości poinformuje świadka o przybliżonym czasie oczekiwania na złożenie zeznań;

w stosownych przypadkach, uzyskania wyjaśnień od prokuratora, jeżeli doszło do opóźnienia postępowania w dniu, w którym świadek miał składać zeznania, a także do uzyskania informacji o przybliżonym czasie oczekiwania na złożenie zeznań;
oczekiwania na złożenie zeznań na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym jego odseparowanie od podejrzanego oraz członków jego rodziny i znajomych – sąd zapewni takie warunki w miarę możliwości;
wystąpienia o zastosowanie wobec niego wszelkich środków szczególnych, jeżeli sąd orzekł o zastosowaniu takich środków;
otrzymania danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w sądzie, aby móc otrzymywać na bieżąco informacje na temat przebiegu sprawy.
Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

Czy mogę zaskarżyć orzeczenie?

Ofiarom przestępstw nie przysługuje prawo do odwołania się od wyroku skazującego co do winy sprawcy lub orzeczonej kary.

Jakie prawa przysługują mi po wydaniu wyroku?

Po zakończeniu postępowania sądowego ofiara przestępstwa ma prawo do:
otrzymania zwrotu wszelkich poniesionych wydatków – związanych z koniecznością stawienia się przed sądem w celu złożenia zeznań – które prokuratura uznała za należne;
otrzymania od Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom informacji o wyniku postępowania sądowego, zawierającej – w stosownych przypadkach – zwięzłe streszczenie uzasadnienia wydanego orzeczenia.
zostania – w stosownych przypadkach – skierowaną przez Biuro Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom do służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw, jeżeli takie służby są dostępne.
*(i) Jeżeli do Sądu Koronnego wniesiono apelację od wyroku skazującego wydanego przez sąd pokoju (*Magistrates' Court) co do winy lub kary.
Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom następujących informacji:
informacji o wniesionej apelacji;
informacji o terminie, godzinie i miejscu ewentualnej rozprawy;
informacji o wyniku apelacji, w tym o wszelkich zmianach pierwotnego wyroku.
Ofiara przestępstwa ma również prawo do:
oczekiwania na złożenie zeznań w sądzie na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym jej odseparowanie od skarżącego oraz członków jego rodziny i znajomych. Sąd dopilnuje zapewnienia takich warunków w miarę możliwości;
otrzymania danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w Sądzie Koronnym (Crown Court);
otrzymania – w stosownych przypadkach i w miarę dostępności – informacji na temat służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw.
(ii) W przypadku wniesienia do Sądu Apelacyjnego apelacji od wyroku skazującego co do winy lub kary lub kasacji do Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa.
Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom następujących informacji:
informacji o tym, że skarżący otrzymał zgodę na wniesienie apelacji;
informacji o terminie, godzinie i miejscu ewentualnej rozprawy;
informacji o planowanym zwolnieniu skarżącego za poręczeniem majątkowym przed wniesieniem apelacji lub o zmianie warunków takiego zwolnienia;
aktualnych informacji na temat wszelkich zmian terminów rozpraw;
danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w Biurze ds. Apelacji w Sprawach Karnych lub Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa;
informacji o wyniku apelacji; obejmuje to wszelkie zmiany pierwotnego wyroku;
oczekiwania na złożenie zeznań w sądzie na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym jej odseparowanie od skarżącego oraz członków jego rodziny i znajomych. Pracownicy sądu dopilnują, by w miarę możliwości zastosowano odpowiednie udogodnienia. Skarżący co do zasady nie uczestniczy w postępowaniach przed Sądem Najwyższym. Jeżeli skarżący stawił się w sądzie, a ofiara przestępstwa nie chce przebywać z nim na sali sadowej, sąd zarządzi zastosowanie środków szczególnych wobec ofiary przestępstwa;
wystąpienia po ogłoszeniu wyroku o sporządzenie jego odpisu przez pracowników Biura ds. Apelacji w Sprawach Karnych lub Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa.
Po udzieleniu zgody na wniesienie apelacji osoba będąca bliskim krewnym zmarłego ma, w stosownych przypadkach, prawo spotkać się z przedstawicielem prokuratury w celu uzyskania informacji na temat charakteru apelacji i przebiegu postępowania sądowego.
Komisja ds. Nadzoru Spraw Karnych (Criminal Cases Review Commission)
Po otrzymaniu wniosku od sprawcy Komisja ds. Nadzoru Spraw Karnych dokonuje kontroli wyroku skazującego – wydanego w związku z popełnionym przez niego przestępstwem – co do winy i kary. Komisja może skierować wyrok skazujący w odniesieniu do rozstrzygnięcia co do winy lub kary do ponownego rozpoznania w przypadku pojawienia się nowych informacji na temat okoliczności sprawy lub nowych twierdzeń, które mogą podać orzeczenie o winie w wątpliwość lub świadczyć o tym, że wymiar kary jest zbyt surowy. Każdego roku komisja otrzymuje około 1000 wniosków od osób skazanych i kieruje około 30–40 spraw do ponownego rozpoznania. Dokonując kontroli sprawy, komisja oceni jej potencjalny wpływ na ofiarę przestępstwa i podejmie decyzję, czy należy o kontroli powiadomić ofiarę. Komisja odnotuje przyczyny, dla których zdecydowała się wybrać określoną formę kontaktu z ofiarą przestępstwa, i w stosownych przypadkach przekaże stosowne informacje w tym zakresie policji.
Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania stosownych informacji od komisji, jeśli – zdaniem komisji – istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że ofiara dowie się o dokonaniu kontroli z innego źródła.
Jeżeli komisja stwierdzi, że skontaktowanie się z ofiarą przestępstwa w toku kontroli jest uzasadnione, powiadomi ofiarę przestępstwa o otrzymaniu wniosku i objęciu sprawy kontrolą. Po zakończeniu kontroli komisja zdecyduje, czy należy skierować wyrok skazujący w odniesieniu do winy lub kary do ponownego rozpoznania przez sąd i powiadomi ofiarę przestępstwa o podjętej przez siebie decyzji, chyba że ofiara wyraźnie zastrzegła, że nie chce otrzymywać takich informacji.
Jeżeli w trakcie kontroli komisja uznała, że kontaktowanie się z ofiarą przestępstwa nie jest właściwe, lecz następnie zdecyduje się skierować wyrok do ponownego rozpoznania co do winy lub kary przez sądy, zakłada się, że komisja poinformuje ofiarę przestępstwa o tym fakcie.

Czy mam prawo do ochrony po zakończeniu procesu? Przez jaki okres?

Ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli sprawca zostanie skazany?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom informacji o wydaniu wyroku skazującego wobec podejrzanego (jeżeli doszło do jego skazania). Informacje takie obejmują krótkie wyjaśnienie znaczenia i skutków wyroku skazującego.

Ofiara przestępstwa ma prawo do wystąpienia o skierowanie jej do prokuratury, która udzieli odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące wyroku skazującego, na które Biuro Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom nie jest w stanie udzielić odpowiedzi.

Niezależnie od wymienionych powyżej uprawnień, osobie będącej bliskim krewnym zmarłego w stosownych przypadkach również może przysługiwać prawo do spotkania się z przedstawicielem prokuratury, który wyjaśni jej treść wydanego wyroku skazującego. Takie spotkanie organizuje się zazwyczaj w sądzie.

Czy uzyskam informację o tym, że sprawca został zwolniony (w tym o wcześniejszym lub warunkowym zwolnieniu) lub że zbiegł z zakładu karnego?

Jeżeli sprawca został skazany na karę pozbawienia wolności, został przymusowo umieszczony w zakładzie psychiatrycznym lub został objęty nadzorem Służby Probacyjnej, ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania z Biura Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom informacji o możliwości objęcia jej odpowiednim systemem informacji dla ofiar przestępstw po skazaniu sprawcy. Ofiara przestępstwa może również zwrócić się do Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw o udzielenie jej informacji w tym zakresie. Wspomniane biuro, które podlega Służbie Probacyjnej Irlandii Północnej, koordynuje proces świadczenia usług na rzecz poszczególnych ofiar przestępstw obejmujący wszystkie trzy systemy informacji dla ofiar przestępstw. Wspomniane trzy systemy to system zapewniający możliwość informowania ofiary przestępstwa o zwolnieniu więźnia (PRVIS), system informacji dla ofiar przestępstw koordynowany przez Służbę Probacyjną Irlandii Północnej oraz system informowania ofiar przestępstw, które padły ofiarą sprawców cierpiących na zaburzenia psychiczne. Systemy te obejmują:

młodocianych sprawców, którzy zostali skazani na karę równoważną karze dożywotniego pozbawienia wolności, którzy zostali skazani za popełnienie ciężkiego przestępstwa lub którzy zostali skazania na karę osadzenia w ośrodku dla młodocianych przestępców przez Sąd Koronny (po ukończeniu 18. roku życia przez młodocianego sprawcę). System informowania o zwolnieniu więźnia ma również zastosowanie do pełnoletnich sprawców (sprawców, którzy ukończyli 18. rok życia), którzy zostali skazani na karę co najmniej sześciomiesięcznego pozbawienia wolności;

sprawców, którzy zostali skazani na karę wiążącą się z objęciem ich nadzorem przez Służbę Probacyjną Irlandii Północnej; oraz

sprawców, wobec których sąd wydał nakaz umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym wraz z nakazem ograniczającym (*restriction order*).

System informowania ofiar przestępstw o zwolnieniu osoby osadzonej w zakładzie karnym (PRVIS)

Jeżeli ofiara przestępstwa zarejestrowała się w tym systemie, ma prawo do otrzymania bez zbędnej zwłoki następujących informacji z Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw (w przypadkach, w których biuro otrzymało informacje o wydaniu orzeczenia lub o wyniku postępowania):

informacji o roku i miesiącu przewidywanego zwolnienia osoby osadzonej w zakładzie karnym lub o roku i miesiącu, w którym osoba osadzona w zakładzie karnym będzie mogła ubiegać się o przepustkę (*temporary release*);

informacji o wszczęciu postępowania służącego wydaniu sprawcy osadzonemu w zakładzie karnym przepustki;

informacji o podjęciu jakiejkolwiek decyzji w przedmiocie udzielenia sprawcy przepustki; oraz

informacji o wszelkich znanych okolicznościach udzielenia przepustki osobie osadzonej w zakładzie karnym lub o warunkach udzielenia przepustki, a także o wszelkich naruszeniach tych warunków skutkujących powrotem sprawcy do zakładu karnego, chyba że ujawnienie takich informacji naraziłoby inną osobę na zagrożenie lub mogłoby potencjalnie narazić sprawcę na ryzyko doznania poważnych szkód.

W przypadku sprawców skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności, pozbawienia wolności na czas nieoznaczony lub pozbawienia wolności z przedłużonym czasem odbywania kary, w odniesieniu do których członkowie Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych rozważają możliwość zwolnienia z zakładu karnego, ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania z Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw informacji o wszczęciu przedmiotowego postępowania przed Komisją ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych. Ofiara przestępstwa będzie miała również prawo do przedstawienia swojej opinii na temat potencjalnego zwolnienia sprawcy osadzonego w zakładzie karnym członkom Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych (za pośrednictwem Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw) z odpowiednim wyprzedzeniem. Ofiara przestępstwa ma również prawo do uzyskania informacji na temat decyzji podjętej przez członków Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych oraz – jeżeli komisja zdecyduje się zwolnić osobę osadzoną w zakładzie karnym – do otrzymania informacji na temat przyjętych warunków zwolnienia.

Ofiara przestępstwa jest również uprawniona do przedłożenia swoich opinii w Biurze Informacji dla Ofiar Przestępstw lub do zgłoszenia w nim uwag dotyczących jej bezpieczeństwa osobistego oraz do tego, aby jej opinie i uwagi zostały uwzględnione w procesie oceny przeprowadzanej w przypadku, gdy sprawca wystąpi o udzielenie przepustki (*temporary release*) lub zostanie przedterminowo zwolniony (*release on licence*).

W bardzo rzadkich przypadkach Biuro Informacji dla Ofiar Przestępstw poinformuje ofiarę przestępstwa o zwolnieniu sprawcy dopiero po dokonaniu tego zwolnienia. W bardzo mało prawdopodobnej sytuacji, w której sprawca przestępstwa zbiegnie z miejsca osadzenia, ofiara przestępstwa będzie uprawniona do niezwłocznego otrzymania informacji na ten temat od policji lub służby więziennej, chyba że ujawnienie takich informacji naraziłoby inną osobę na zagrożenie lub mogłoby potencjalnie narazić sprawcę na ryzyko doznania poważnych szkód. W takim przypadku ofiara przestępstwa ma również prawo do otrzymywania od policji lub służby więziennej informacji o wszelkich środkach podjętych w celu objęcia jej ochroną.

System informacji dla ofiar przestępstw Służby Probacyjnej Irlandii Północnej (Probation Board for Northern Ireland Victim Information Scheme)

Jeżeli ofiara przestępstwa zarejestrowała się w tym systemie, ma **prawo** do otrzymania bez zbędnej zwłoki następujących informacji z Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw (w przypadkach, w których biuro otrzymało informacje o wydaniu orzeczenia lub o wyniku postępowania):

informacji o planowanym sposobie prowadzenia sprawy;

informacji o charakterze i czasie trwania dozoru, jakim objęty zostanie sprawca, oraz o ogólnych warunkach sprawowania tego dozoru (uwzględniając informacje o wszelkich zmianach jego warunków);

informacji o wszelkich dodatkowych warunkach dozoru, uwzględniając przypadki, w których warunki te są zróżnicowane;

w stosownych przypadkach, informacje o liczbie godzin zasądzonych prac społecznych; oraz

informacje o wszelkich kolejnych wyrokach skazujących związanych ze sprawą.

Ofiara przestępstwa ma również prawo do wyboru sposobu przekazywania jej takich informacji (na przykład osobiście, drogą telefoniczną lub na piśmie) oraz do zgłaszania wszelkich zastrzeżeń pracownikom Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw. W niektórych przypadkach biuro zapewni również ofierze przestępstwa możliwość wyrażenia opinii i zgłoszenia uwag w oświadczeniu ofiary przestępstwa, które zostaną uwzględnione przez członków Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych.

System informacji dla ofiar przestępstw popełnionych przez sprawców cierpiących na zaburzenia psychiczne

System ten zapewnia możliwość przekazywania ofierze przestępstwa informacji o wszelkich postępowaniach mogących potencjalnie skutkować udzieleniem sprawcy przepustki z zakładu psychiatrycznego oraz jego warunkowego lub ostatecznego zwolnienia z tego zakładu. Jeżeli ofiara przestępstwa zarejestrowała się w tym systemie, ma prawo do otrzymania bez zbędnej zwłoki następujących informacji z Biura Informacji dla Ofiar Przestępstw (w przypadkach, w których biuro otrzymało informacje o wydaniu orzeczenia lub o wyniku postępowania):
informacji o wszczęciu postępowania mającego na celu ustalenie okresu obowiązywania przepustki;
informacji o planowanym udzieleniu sprawcy przepustki lub zwolnieniu sprawcy z zakładu psychiatrycznego w ciągu najbliższych kilku tygodni, wraz z istotnymi dla ofiary przestępstwa informacjami o ogólnych warunkach zwolnienia; oraz
informacji o wszelkich istotnych warunkach mających zastosowanie do sprawcy opuszczającego zakład psychiatryczny.
Ofiara przestępstwa jest również uprawniona do przekazania Biuru Informacji dla Ofiar Przestępstw swoich opinii na piśmie na temat wpływu potencjalnego udzielenia sprawcy przepustki lub potencjalnego zwolnienia sprawcy na bezpieczeństwo lub samopoczucie ofiary przestępstwa, a także opinii na temat warunków, na jakich sprawca mógłby opuścić zakład psychiatryczny.

Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

4 - Odszkodowanie

W jaki sposób można dochodzić naprawienia szkody od sprawcy (np. w czasie procesu, w drodze dochodzenia roszczenia cywilnego, w postępowaniu adhezyjnym)?

Ofiara przestępstwa z użyciem przemocy może dochodzić kompensaty. Ofiara powinna złożyć na policji zawiadomienie o zdarzeniu bezzwłocznie po jego zajściu, chyba że istnieją uzasadnione przesłanki, by tego nie czynić, oraz złożyć wniosek o kompensatę w terminie dwóch lat (od dnia wystąpienia zdarzenia, które spowodowało powstanie szkody). Służby ds. Kompensaty mogą odstąpić od tego dwuletniego terminu, jeśli uznają, że zwłoka jest uzasadniona oraz że leży to w interesie wymiaru sprawiedliwości. Więcej informacji na temat kompensaty dla ofiar przestępstw z użyciem przemocy można znaleźć pod adresem: http://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries.

Odszkodowanie zasądzone przez sąd

Sąd pokoju (*magistrates' court*) może wydać nakaz wypłacenia odszkodowania w maksymalnej wysokości 5 000 GBP za każdy zarzut. Sąd Koronny (*Crown Court*) dysponuje nieograniczonymi uprawnieniami w tym zakresie, ale powinien wziąć pod uwagę środki finansowe, jakimi dysponuje sprawca.
Sąd nakazuje wypłatę odszkodowania w takiej kwocie, jaką uzna za stosowną, uwzględniając wszystkie dowody i oświadczenia oskarżenia i obrony.
Sądy przywiązują dużą wagę do wydawania nakazów wypłaty odszkodowania. Jednocześnie mają obowiązek przedstawić uzasadnienie, gdy zdecydują się odstąpić od wydania takiego nakazu.

Sąd zobowiązał sprawcę do wypłacenia mi odszkodowania/zadośćuczynienia. Jak mam skłonić sprawcę do wypłaty odszkodowania?

Za egzekucję nakazu wypłaty odszkodowania odpowiadają sądy.

Jeżeli sprawca nie wypłaci mi odszkodowania, czy mogę uzyskać zaliczkę od Skarbu Państwa? Na jakich warunkach?

Nie – w Irlandii Północnej nie przewidziano możliwości wypłacenia zaliczki na poczet odszkodowania zasądzonego przez sąd.

Czy mam prawo do odszkodowania od państwa?

Ofiara przestępstwa może kwalifikować się do objęcia programem ds. kompensaty z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem – dodatkowe informacje na ten temat można uzyskać pod adresem: https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries

Czy przysługuje mi odszkodowanie, jeżeli sprawca nie został skazany?

Osoba objęta programem kompensat z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem może kwalifikować się do otrzymania kompensaty nawet w przypadku, gdy tożsamość sprawcy przestępstwa nie jest znana lub gdy nie doszło do jego skazania. Dodatkowe informacje można uzyskać pod adresem: https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries

Czy mam prawo do uzyskania doraźnej płatności w czasie oczekiwania na orzeczenie w sprawie odszkodowania?

Jeśli Służby ds. Kompensaty stwierdzą, że ofiara przestępstwa kwalifikuje się do otrzymania kompensaty, ale nie będą w stanie podjąć ostatecznej decyzji w tej kwestii, mogą rozważyć wypłacenie płatności tymczasowej. Jeśli wspomniane służby nie są w stanie podjąć ostatecznej decyzji, prawdopodobnie jest to spowodowane zamiarem określenia długoterminowych skutków poniesionej szkody.

Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Jestem ofiarą przestępstwa. Z kim mam się skontaktować, aby uzyskać wsparcie i pomoc?

Organizacja Victim Support NI udziela informacji na temat usług wsparcia dostępnych w pobliżu miejsca zamieszkania ofiary przestępstwa. Zob. karta dotycząca ofiar przestępstw i karta dotycząca świadków. http://www.victimsupportni.com/

Infolinia udzielająca wsparcia ofiarom przestępstw

Służba Udzielająca Informacji Ofiarom Przestępstw prowadzi również infolinię dla ofiar przestępstw pod numerem telefonu: +44 808 168 9293.

Czy wsparcie dla ofiar przestępstw jest udzielane bezpłatnie?

Tak.

Jakiego rodzaju wsparcie mogę otrzymać od organów państwowych?

Policja oraz Biuro Pomocy Ofiarom Przestępstw i Świadkom muszą udzielić ofierze przestępstwa informacji dotyczących miejsca i sposobu uzyskania porady lub wsparcia, w tym dostępu do wsparcia medycznego, wszelkiego wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego) oraz zakwaterowania zastępczego.

Jakiego rodzaju wsparcie mogę otrzymać od organizacji pozarządowych?

Wiele organizacji pozarządowych i charytatywnych udziela wsparcia i porad oraz świadczy usługi doradztwa i inne usługi o charakterze ogólnym i specjalistycznym na rzecz ofiar przestępstw na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Ostatnia aktualizacja: 14/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.